Timişoara, 1895. Anul II. Nr. 237. Mercuri în 25 Octobre (6 Novembre).

DREPTATEA

Apare în fie-care ḑi de lucru la amiaḑi.

Preţul 10 fl. pe an (pentru străinătate 37 frci). — **Numeri singuratici 5 cr.** — **Tacsa de inserţiuni:** 1 cm. □ 1 cr., plus 30 cr. timbru. — Toate abonamentele şi tacsele se plătesc în Timişoara.

Redactor responsabil: **Adrian P. Deseanu.**

Redacţiunea şi **Administraţiunea:** Timişoara, cetate, strada Zápolya (Temesvár, Festung, Zápolyagasse), Nr. 41.
Telefon (linia de stat Viena, Budapesta, Arad) Nr. 4.

Sinceritate ori cursă?

Timişoara, 6 Novembre n.

Suntem informaţi din izvor demn de credământ, că în cercurile guvernamentale din Budapesta, anume chiar în sinul ministeriului oamenii se compoartă cu ideia, ca faţă de naţionalităţile nemaghiare sĕ sloboadă niţel frânele din mână cu *ocasiunea restaurărilor viitoare municipale*. Se ḑice, că nime altul de cât însuşi Bánffy s'ar fi esprimat că va conlucrá într'acolo, ca în unele comitate, mai ales române, sĕ se aleagă câte unul-doi fibirĕi, solgabirĕi etc. români. Comiţi supremi încă ar voí sĕ numiască 2 poate şi 3 români. Dorinţa dlui Bánffy ar fi *sinceră* — cine-i crede?! Red — şi ar fi şi dat unora şi altora bâta în mâna, ca sĕ plece prin comitate şi prin ţeară »sĕ caute oameni«.

Toate astea i-se pot crede dlui Bánffy, căci îi stau bine la faţă; numai una nu — după noi — şi anume: că dorinţa i-ar fi *sinceră* şi *curată*. Astfeliu de însuşiri nu se prea potrivesc cu caracterul şi cu convingerile politice ale marelui nostru premier.

Şi de aceea noi nici că punem vre un pond pe numitele însuşiri, ci mult mai mult pond punem pe însuşi *svonul* ce se svoneşte.

Da, de svon merită sĕ ne ocupăm, căci svonurile, dacă nu se înţeleg bine, causează confusie, mistificare, seduceri, şi de astea am voí sĕ scutim pe onor. public român.

Dacă onor. guvern sau ministeriu are într'adevĕr astfeliu de intenţiuni şi cu sinceritate doreşte a le realisá, atunci calea pe carea poate sĕ ajungă la scop este cu totului tot alta, nu cea cu »bâta în mână« prin comitate.

Onor. ministeriu, în frunte cu dl Bánffy, trebue sĕ aiba măcar numai noţiuni primitive despre drepturile electorale conştituţionale. Ei trebue sĕ ştie, că alegĕtorii au dreptul de a-şi *căutá* şi *alege* oamenii şi pe funcţionarii lor, fiind că ei îi plătesc şi ear' ei sorb şi zama. De-şi vor alege oameni harnici, de ei va fi bine; de unde nu — ei vor suferí. Şi este şi alta: gustul şi pofta. Se poate că unul sau altul dintrĕ indiviḑii alegĕnḑi guvernului nu i-ar vení la socoteală, până când alegĕtorii ar fi prea îndestuliţi şi fericiţi cu ei; şi vice-versa: sĕ poate că oamenii cari convin guvernului — poporului alegĕtoriu nu-i convin de feliu . . .

Esenţa causei este deci: libertatea electorală, şi nu căutarea oamenilor. Alegĕtorii 'şi vor căutá şi — de sigur — îş vor şí aflá oameni, toţi cualificaţi în sensul legii.

Din astea resultă deci într'un mod de tot chiar, că onor. guvern, dacă are tendinţe *sincere* şi *curate* în causă, nu ar trebuí sĕ se bage în griji, nici sĕ rupă opincile altora prin alergăturile »după oameni«, ci are numai două lucruri de împlinit, anume: o nouă arondare, justă şi ecuitabilă a cercurilor electorale municipale, şi apoi sĕ garanteze libertate deplină a alegĕtorilor.

Când vom vedé, că onor. guvern deací începe, atunci vom crede, că intenţiunile sale sunt *sincere* şi *curate* în causă. Altcum nu.

Din contră: susţinem, că intenţiunile de sub întrebare, făcute sub auspiciile actualei »idei de stat« sunt punibile încercări de amăgire, de a ne trage pe sfoară, de a orbí şi înşelá lumea şi pe cei debili de spirit şi de caracter.

Pe această sfoară poate că vor putĕ fi traşi cutari oameni cari în ale politicei n'au umblat nici când pe picioarele lor proprie, dar' oameni de adevĕrată pricepere politică şi de caracter curat naţional, oameni cari ţin la drept, nu la graţiă — nici odată.

Austro-Ungaria.

Partidul cehilor bĕtrâni cu ḑiua de alaltăeri a încetat. Bărbaţii de încredere ai partidului au ţinut o conferinţă privitoare la iminentele alegeri pentru dieta provincială. Aceştia apoi au publicat un manifest, în care enunţă că partidul cehilor bĕtrâni nu-şi va pune candidaţi, ci întreg terenul îl lasă activităţii cehilor tineri. Prin aceasta procedură cehii bĕtrâni voiesc, ca partidul contrar sĕ nu fie silit a alege candidaţi, cari sunt aplecaţi de a continuá luptele electorale până la estrem, ci de aceia cari sĕ lucre în adevĕratul interes al poporului. În manifest se mai spune, că cehii bĕtrâni vor spriginí partidul cehilor tineri după — merit.

Străinătate.

Cabinetul-Bourgeois în cameră. (Paris, 5 Novembre.) Noul cabinet acum e complet. De ministru al afacerilor coloniale e donumit *Quieysse*, deputatul arondismentului Morbihan. Eri s'a presentat noul cabinet atât camerei cât şi senatului. Ministrul-president Bourgeois a cetit programul guvernului, în care se promite crearea unei legi care sĕ interḑică deputaţilor de a figurá în consiliul direcţional al astorfeliu de societăţi cari stau în raport contractual cu statul; lucrătorilor promite scut şi ocrotire; socialistilor revoluţionari rĕsboiu; drept întregire a armatei pune în vedere înfiinţarea armatei coloniale; reginul agrar actual nu voieşte sĕ'l atingă, ci va luá numai disposiţiuni supletorie, prin cari sĕ scutiască agronomia faţă cu anumite geşeftarii internaţionale; indigitează la necesitatea creărei unei legi carea să asigure libertatea asociărilor, cum şi necesitatea luărei de disposiţiuni legislatorice, prin cari sĕ se reguleze raportul între biserici şi statul suveran; se esprimă cu laudă asupra trupelor cari au luat parte la espediţiunea din Madagascar. Referitoriu la aliaţi programul continuă astfeliu: „Francia renăscută sub durata păcei republicane *şi-a căştigat astfeliu de alianţe*, cari au restabilit earăşi ecuilibrul general. Vom satisface dorinţei unanime a poporului francez şi vom rĕmânĕ credincioşi aliaţilor nostri şi pretutindenea, unde datorinţa ni-o impune, vom promová împreună cu ei desvoltarea pacinică a influinţei, intereselor şi drepturilor noastre.“

La fine în convingerea, că republica e mijlocul progresărei sociale şi morale, cere încrederea şi sprigínul parlamentului.

Radicalii şi socialiştii au primit programul cu dese manifestaţiuni de plăcere; dreapta şi centrul s'a ţinut reservată şi numai enunciaţiunea referitoare la scutirea agronomiei au primit'o cu căldură.

În *senat* programul a fost primit cu receală, numai pasagiul referitoriu la aliaţii Franciei a produs plăcere.

Procsima şedinţa va fí Joi şí în cameră şí în senat.

Sobrania bulgară. (Sofia, 5 Novembre.) Aḑi s'a început desbaterea asupra rĕspunsului la mesagiul de tron. Se va propune o astfeliu de adresă, carea sĕ ceară de la principele sĕ

Foişoara „Dreptăţii.“

În toamnă.

Tânguios se bate 'n geamuri
Vĕntul rece şi năvalnic,
Cade frunza de pe ramuri
Jalnic!

Codrul vechiu se înfioară
Şi se plânge, căci îşi perde
Vĕlul sĕu odinioară
Verde!

S'a roşit pădurea 'ntreagă
Şi tăcută-i ca mormĕntul,
Nu-şi mai cântă — cea pribeagă
Cântul.

S'a lăsat din greu pe câmpuri
Ceaţă deasă, tot e jele
Pentru cel bătut de gânduri
Grele!

Sebam.

———

Doi feciori.

— Poveste poporală din vieaţa sêrbă. —
De **Kosta Popovics.**
(Continuare.)

Stevan Spasič de şi aveá şease-ḑeci de ani totuşi erá om aprig şi sirguincios, chiar ca unul tinĕr. În tot locul erá cu ochii. Acuşi mergeá la holde, acuşi la vie, şi ear' veniá a casă sĕ vadă de vite şi altele; pe lângă acestea erá şí dăruitoriu pentru sĕraci si lipsiţi, toţi cari veniau la el după ceva ajutoriu, toţi se re'ntorceau cu cererea împlinită şi mângâiaţi.

„Dar' ce bine îmi mai aduci frate?“

„Rĕu, taică Stevane!“

„Eacă mi-s'a prăpădit un cal şi n'am bani sĕ-mi cumpĕr.“

„Eacă, îţi dau eu un cal, mergi şi ară.“

Sau dacă veniá altul:

„Ce e Iovo?“

„Dar' nenorocirea mea braţa Stevane . . . anul rĕu . . . pâne se cere, şi de unde, când n'am nici o boabă de grâu în casă!?“

„Dar' cât grâu îţi trebue?“

„Aşa cred, că vre-o trei mĕsuri îmi va fi de ajuns.“

„Eacă, îţi dau opt, mergi şi macină.“

„Mulţămesc!“

„Lui Dumneḑĕu!“

Şi cine sĕ fi fost omul care sĕ ajute, şi care sĕ dee îndrumări bune tuturor, dacă nu bĕtrânul Stevan? Lui însuşi Prea-sânţia sa domnul episcop, când a sfinţit biserica i-a făcut nespusă norocire, că l'a cercetat. Vai doamne, bune mai erau ḑilele acelea! Toate erau atunci plăcute. Dar' acum? — Acum bĕtrânul Stevan nu mai măreşte de nimic.

III.

E lună ca ḑiua. Ceriul e închiăgat cu stele lucitoare la cari cu drag privesc îndrăgostiţii. E adâncă tăcere, nicăiri nici o mişcare; numai din când în când câte-o şuerătură de vĕntuleţ străbate prin frunzişul des.

Lângă o uşiţă la căsuţa picată stau doi tineri povestind de dragoste şi dor. Luna, martora tuturor dragostilor, îi priveşte înfocată din depărtare, par'că vede şi ea toată fericirea lor. Ei nu vĕd nimic, nici nu aud nimic, căci scurte sunt ciasurile când se vorbeşte de dragoste! Ea stă cu ochii pironiţi in jos, şi el îi neteḑeşte frumosul pĕr.

„La toate astea numai eu port vina, Spasoe!“ s'auḑi glasul fetei.

„Nu-mi vorbí aşa Bosiljko!“

„Eu totdeauna, şi şi acum te am dragă din toată inima mea.“

„Tu vei fi a mea şi apoi ce te suferi atât?“

„Dar' tatăl tĕu ce va ḑice?“

Spasoe auḑind de „tata“ de loc se supĕră. Îi veni în minte faţa ciudată a bĕtrânului, dar' iute se reculese, prinḑĕnd mâna fetei, şi-i ḑise:

„Nu, nu, tu trebue sĕ fii a mea!“

Din causa sf. sĕrbători de mâne, numĕrul procsim apare Vineri la amiaḑi.

boteze pe prinţul în religiunea ortodoxă şi astfeliu sě dovediască prin fapte, că tinde la împăcarea cu Rusia. Stoilov deocamdată nu e aplecat sĕ primiască acest tecst, dar' se speră că se va lăsă sĕ fie capacitat.

Complicaţiunile armene. (V i e n a, 5 Novembre.) În cercurile diplomatice se opinează, că situaţiunea în Constantinopol e permanent gravă. Patriarchul armean a fost de nou recercat sĕ-şi liniştiască credincioşii, dar' dînsul nu mai e capabil de aşa ceva, fiind-că mişcarea a luat dimensiuni prea mari. Poarta a fost făcută atentă sĕ continue cu concentrarea armatei.

Situaţiunea în Sêrbia. (B e l g r a d, 5 Novembre.) Bărbaţii de încredere ai partidului radical s'au întrunit eri în conferenţă, ca sĕ pertracteze condiţiunile sub cari ar fi aplecaţi sĕ formeze cabinet radical la cas că guvernului progresist nu-i va succede sĕ reguleze afacerile financiale.

Dragoste de-a sila. (V a r ş o v i a, 4 Novembre.) Poporaţiunea polonă în urma unei recercări oficioase e îndatorată sĕ trimită la actul încoronarei ţarului deputaţiuni din provinciile Rusiei, Poloniei, Litvaniei, Podoliei şi Volhiniei. Guvernul şi-a reservat sie-şi dreptul de a denumí însuşi membrii deputaţiunilor. În toate provinciile sub durata solemnităţei de încoronare va trebuí sĕ se celebreze serviciu divin şi sĕ se arangieze petreceri poporale.

Dieta de la Budapesta.

Camera deputaţilor.

— Ş e d i n ţ a d e l a 5 N o v e m b r e n. —

Presidentul camerei, *Szilágyl* Dezsö presintă transcriptul ministrului-president Bánffy, conform căruia ministrul agriculturei contele *Festetich* Andor a dimisionat, ear' de succesor al acestuia este numit *Darány* Ignátz. Totodată aduce la cunoştinţă, că nou numitul ministru de agricultură işi depune mandatul şi renunţă la vicepresidenţa sa din cameră.

O mică discusiune se iscă. Iau parte Ugron, Festetich, Beöthy, Hegedüs şi Eötvös. S'a cerut adecă deslusire de la *Festetich* asupra motivelor cari l'au constrîns sĕ abdică. Fostul ministru însĕ nu li-a dat nici un rĕspuns positiv.

S'a dat apoi cetire interpelaţiunilor, la cari de acuma înainte li-se va rĕspunde.

Projectul cu privire la trenul de interes local, se votează şi în a treia cetire.

După acestea se defige diua de Vineri pentru desbaterea asupra nunţiului casei magnaţilor relativ la paragrafii restanţi ai projectului despre liberul esercitiu religionar.

Şedinţa se închide la 2 oare p. m.

Corespondenţă.

Budapesta, 4 Novembre n.

(Alianţa tinerimei studioase a naţionalităţilor nemaghiare.)

Dorind a pune basă solidă începutului de la 10 August, tinerimea studioasă de la universitatea din Budapesta în seara de 2 Novembre a. c. s'a întrunit la o cină comună frăţească şi de înfrăţire în sala hotelului „naţional".

Decursul acestei serate este următoriul:

Uşile de sticlă ale salei de convenire se închideau şi deschideau, grupuri de tineri întrau, strigăte de „Jivio", „nazdar", „trăiească" primiau pe veniţii.

Erá pe la 8 oare seara şi cam vre-o 100 de tineri erau presenţi.

În mijlocul acestor pregătiri se ridică stud. în fil. dnul Ilarie *Chendi*, şi amintind diua memorabilă din 10 August şi salutând pe Sêrbii şi Slovacii, propune sĕ se aclameze de presidenti: din partea sêrbilor d-nul Dr. Ljubomir *Pavlovich*, din partea românilor dl Iuliu *Maniu* rigor. în drept, din partea slovacilor d-nul L. *Bazovsky*, rigor. în drept. Propunerea vorbitoriului, rostită în limba germană, a fost primită cu mare însufleţire.

Presidenţii aclamaţi îşi ocupară locurile de onoare.

Ca primul a vorbit presidentul sêrbilor, dl Dr. *Pavlovich*, în limba sĕrbească. Însufleţit şi pătruns de bucurie nespusă rostì cam următoarele cuvinte: „Fraţilor! Conducĕtorii nostri politici au simţit necesitatea alianţei naţionalităţilor spre apĕrarea drepturilor noastre *naţionale*.

Contrarii sfintei noastre cause au vestit în faţa acestei alianţe, că noi ne-am unit pentru subminarea statului, pentru munca distrugĕtoare, de sobol. E o sfruntată minciună, căci tocmai inaugurarea alianţei s'a ţinut aici în capitala ţerii, abia cu câteva luni mai înainte. Lupta noastră nu e contrară statului şi legilor, ci este o legală şi justă apĕrare a neamurilor noastre prigonite.

Noi tinerii în conştiinţa acestora primim cu entusiasm, sĕ urmăm conducĕtorilor nostri şi ne-am adunat astădi aici, că sĕ continuăm pretineştile legături în interesul nostru comun.

Vĕ salut deci fraţi întruniţi pentru acest scop!"

Însufleţite strigăte de jivio, nazdar şi sĕ trăiească au isbucnit din pepturile tuturora.

A urmat apoi preşedintele românilor d-nul *Maniu*, care în numele tinerimei române a rostit următoarele cuvinte, ascultate cu cea mai mare atenţiune:

„Domnilor şi fraţilor! Cel dintâiu drept este dreptul de e s i s t i n ţ ă naţională, şi cea dintâiu datorinţa a p ĕ r a r e a ei.

Esistinţa noastră ca popor conştiu de sine este asigurată în limba, în individualitatea naţională, a căror apĕrare ne este prima datorinţă. Avem drept la esistinţă, avem şí datorinţa sĕ o apĕrăm cu tot devotamentul inimei noastre.

Caracterul luptei noastre impuse de datorinţa propriei apĕrări este *defensiv*, şi justifică ori-ce acţiune, care tinde la asigurarea isbândei.

Fiind-că stăm în faţa unui contrariu puternic, căci are în mâna sa puterea de stat, a trebuit sĕ inaugurăm o acţiune, prin care singur credem, sĕ ne asigurăm succesul: a trebuit sĕ ne aliăm trei neamuri egal asuprite, ca mai uşor sĕ putem respinge atacul cu unite puteri.

Apĕrarea trebue sĕ fie în proporţiune cu atacurile, deci trebue sĕ ne dăm bine seamă de forţele noastre, trebue sĕ ne strîngem rĕndurile.

Conştii de aceste, conducĕtorii nostri naţionali au pus temelia alianţei naţionalităţilor; e deci natural, că şí noi, fiitorii conducĕtori ai neamului nostru, cari dorim sĕ ducem poporul la limanul dorit, sĕ ne *aliăm* sincer şi frăţeşte. Cu bucurie vĕd adunaţi aici atâţia tineri pĕtrunşi de acest nobil gând, şi atâtea pepturi pline de entusiasm sacru pentru idealurile libertăţii.

În speranţă şi cu convingerea firmă, că prietineştile noastre legături sigilate 'n asta seară vor avè resultatul dorit de toţi, vĕ salut cu drag în numele românilor!"

Cuvintele iubitului nostru preşedinte isvorite din inima sa plină de cel mai sfânt entusiasm, au făcut o adâncă impresiune asupra auditoriului. Aplausele şi aprobările puternice nu mai voiau sĕ înceteze.

S'a ridicat apoi preşedintele *slovacilor*, dl L. *Bazovski*. Trăsurile fetei sale păriau, că ne esprimă adânca durere a celui mai nefericit neam din Ungaria. „Dragii mei fraţi", începù, rolul tinerimei în lupta naţională a fost totdeauna important; însufleţirea tinerească a inimilor pline de idealuri a desgheţat calmitatea une-ori prea rece şi prea circumspectă a celor şovăitori.

De aceea, pănă când inimile noastre tinereşti vor palpitá febril pentru iubirea neamului şi idealul naţional, puterea duşmănilor, *din iad sĕ vină*, nu va putè birui; atunci însĕ, când entusiasmul nostru va încetá, deşeartă va fi ori-ce lucrare. Dar' un poet slovac a dis, vĕdĕnd nefericirea neamului nostru şi vĕdĕnd, că nime nu sĕ mişcă: „Vai! voauă taţi ai copiilor muţi" adecă, vai de poporul, ai cărui fíi sunt lipsiţi de entusiasmul vorbăreţ şi însufleţirea tinerească.

Bucurie mĕ cuprinde deci, vĕdĕnd manifestându-se aici un entusiasm aşa de înfocat şi o însufleţire atât de înflăcărată, pentru aceste virtuţi. Vĕ salut dragii mei fraţi!

Durerea nespusă, dar' tot-odată şi bucuria nedescrisă, în cari şi-a îmbrăcat slovacul cuvintele sale, au făcut o impresiune adâncă asupra tuturora.

Terminându-şi presidenţii vorbirile, a urmat conform programei cântarea imnurilor naţionale, dându-se întâietatea imnului românesc „Deşteaptă-te române". A urmat apoi imnul pătrundĕtoriu a lui *Miletici* şi în fine imnul slovacilor „Hei Slovene".

Toate imnurile au fost cântate cu însufleţire din partea tuturora; tinerimea aliată şi-a dat silinţa a învĕţă toate trei imnurile.

După cântarea imnurilor naţionalităţile s'au salutat reciproc.

Dl *Karakasevics*, stud. fil., a salutat în numele sêrbilor, nemţeşte tinerimea română.

Dl Mladen *Pilits*, sêrb, a salutat tinerimea *slovacă*.

Din partea slovacilor a fost salutată tinerimea română în limba germană de dl L. *Dochnanyi*, ear' tinerimea sêrbească de dl *Fainor*.

În numele românilor a salutat pe fraţii sêrbi dl I. *Scurtu*, st. fil., cam cu următoarele cuvinte: Lupta noastră în potriva acelora, cari tind la nimicirea esistenţei naţionale alor trei popoare în aceasta ţeară, este purtată mai ales de la inaugurarea dualismului. Cu toate acestea numai acum după aproape 29 ani ne am aliat cei cari împreună îndurăm nedreptele lovituri; forţele noastre slăite aproape de atâta încordare, au primit nou nutremênt prin alianţa inaugurată în 10 August.

A fost greu sĕ renunţăm fie-care la tradiţiunile sale, în special la considerările particulare şi sĕ ne aliăm la lucrare comună. Sêrbii, divisaţi prin nefaste împregiurări, au trebuit întâiu sĕ se reuniască ei întrĕ ei în interesul alianţei comune a naţionalităţilor, şi numai astfeliu s'a putut pune temelia alianţei noastre preţioase, de la care mântuirea neamurilor noastre aşteptăm. Pentru aceea cu recunoştinţă le suntem datori şi îmi iau voie a-i salutá în numele românilor.

Studentul în drept dl A. *Vlad* a salutat cam cu următoarele cuvinte tinerimea slovacă: Sistemul de guvernare apasă cu puteri isto-

---

„Ah, Spasoe, unde ar fi fost norocul sĕ nu ne fim vedut nici-când!?"

„Doar' tu Bosiljko nu me mai ai drag?"

„Ba da, iţi pot arătá şi inima! Dar' de ce, pentru mine sĕ ai tu necazuri cu tatăl tĕu; când tu poţi căpètá fată avută din sat."

„Aşa sĕ nu-mi mai vorbeşti! tu trebue sĕ fii a mea, şi pace! Nu-mi va impărţí tată-meu nici o fericire, me voiu despărţí de el. Adevĕr, ca la inceput nu voiu avè nici o avere mare, dar' tu vei fi indestulită şí cu puţin, este?"

„Tu 'mi vei fí toată avuţia! Când te am pe tine nu-mi trebue altă blagă. Mai dulce mi-ar fi cu tine o coajă de pane, de cât fără tine pămêntul cu aur. Dar' totuşi —"

„Nu, nu-mi mai vorbi de acestea; tu vei fí a mea, şi acum noapte bună! Preste vre-o câteva dile voiu vení după tine."

Se despărţiră.

Luna se ivì de după un noruleţ, ear' Spasoe sĕ făcù perdut după colţişorul casei. Bosiljka mai aştepta câtă, şi 'n urmă întrà mereu în casă.

Mama sa dormiá de mult. Înaintea icoanei sântului Gheorghe ardea o candeluţa, care cu radele-i umede facù sĕ se vedereze toată casa. Bosiljka îngenunchià înaintea icoanei, se rugà lui Dumnedeu, şi apoi se culcà. Multă vreme nu putù sĕ adoarmă, căci multe gânduri i-se ivìră prin cap. Acuşi vedea faţa rumenă a lui Spasoe cum o priveşte cu drag şi o roagă sĕ-i rĕmână credincioasă pentru totdeauna. Acuşi alungá înfăţişările dragi schimbându-le cu faţa ciudată a bĕtrânului Spasič, care o cutremurà. Multe gânduri o ocoliau, şi în urmă adormì.

IV.

Spasoe de când i-a pomenit tată-seu de însurăciune, e de tot nevesel şi gânditor, pentru-că nu'l lasă sĕ iee de nevastă pe Bosiljka, pe aleasa inimei lui. Seara la şedători, unde erau feciori şi fete, Spasoe nu mergeá; căci gândurile îl frământau cum ar căştigá pe tată-sĕu sĕ se învoiească a luá pe Bosiljka.

De multe-ori se hotărì sĕ spună bĕtrânului, cât de mult iubeşte pe Bosiljka şi că fără ea nu poate trăí în lume; dar' frica ce o aveá faţă de bĕtrânul, îl reţinù totdeauna. De multe-ori erá pănă 'n pragul uşei, şi audind vocea bĕtrânului, nu se 'ncumetá sĕ treacă peste prag.

În urmă cu multă frică se hotărì sĕ între în casă.

Erá într'o Duminecă. Bĕtrânul Spasič veniá de la biserică, cu câte o bucăţică de anaforă pentru fie-care din casă. În urmă 'şi aprinse pipa, şi cu paşi mari pornì a umblá prin casă.

Multă vreme umblà aşa bĕtrânul prin casă şi chiar voiá sĕ chieme pe Spasoe, când uşa se deschise şi Spasoe întrà.

„Ce nou îmi aduci, voinicule?" îl întrebà bĕtrânul.

Spasoe deodată se cutremurà.

„Eacă nimic . . . am credut că va fí aici fratele Vasa."

„Vino 'ncoace!"

Spasoe întrà. Bĕtrânul mai făcù câţiva paşi, îi mai spuse greutăţile bĕtrâneţelor, şi în urmă îşi îndreptà vorbele sale bĕtrâneşti spre Spasoe.

„Ce-i, hotăritu-te-ai odată sĕ te însori?"

„D'apoi cum sĕ spun . . . tată, de aceea am şi venit aici."

„Asta-i frumos! Eri am dat vorbă lui braţa Kristič, şi de seară putem merge sĕ dăruim fata."

„Dar' eu tată . . . . n'am de gând s'o iau pe ea."

„Dar' pe cine voieşti tu sĕ iei?"

„Pe Bosiljka lui Cvetič."

„Na, numai cu baba Smilina nu te-ai înrudit."

„Dar' tată! fata e bună şi te va cinstí."

„N'am nimic cu ea! Nu voiesc s'aduc ori-ce sĕrăntoacă în casa mea."

„Dar' cum voieşti tu s'aduci fată avută, când —"

„Destul! Nu-mi mai vorbí; Lui Kristič am dat cuvêntul şi pace."

„Dar' eu nu voiesc s'o iau!"

„Şi dacă nu voieşti, afară din casa mea!"

(Va urmá.)

vitoare asupra naționalităților nemaghiare. Nici unul însĕ dintrĕ cele trei popoare aliate n'a îndurat atâtea prigoniri și n'a simțit atât de mult puterea acestui sistem nemilos, ca frații nostri slovaci, căci nici unui popor dintrĕ noi încă nu i-s'au *răpit*, ca și fraților slovaci, copiii mititei din brațele mamelor. ducêndu-li-se în pustiatăți, ca sĕ-i maghiariseze; dar' ori-cât de nemiloase au fost loviturile, poporul slovac a resistat. Admirațiune se cuvine deci acestui popor, ai cărui vrednici fii îi salut cu entusiasm. Adânc emoționați am salutat pe frații acestia, cari numai bunul Dumnedeu știe cât au suferit.

Tinerimea stá încă sub impresiunea cuvintelor acestora, când tinĕrul V. *Branisce*, stud. în drept, în puține cuvinte, rostite în limba germană, salută tinerimea adunată în numele primului redactor al „Dreptăței" Dr. Valeriu *Branisce* și în numele întemnițatului redactor slovac Isidor Zsiak. La audul acestui salut însuflețirea și-a ajuns culmea. Ovațiunile aduse acestor martiri au durat mai multe minute.

Devenind earăși liniște corul tinerimei române a esecutat în patru voci un cântec național românesc.

A urmat toastul sêrbului Pilits. care dorește sĕ convenim cât se poate de multe-ori pentru a ne putĕ cunoaște cât se poate de bine. Tinerimea însuflețită a intonat vechiul cântec studențesc „Gaudeamus igitur".

A vorbit apoi d-nul *Dolean* st. în drept, accentuând cu cuvinte calde, că lupta începută de conducĕtorii nostri trebue sĕ o continuăm cu toții până la ultima consecuență.

Studentul în filos. d-nul I. *Chendi* constată cu durere, că tinerimea săsească de și învitată, nu s'a presentat, și propune, *ca tinerimea aliată sĕ adreseze apel către colegii sași.* Propunerea aceasta se primește în principiu.

Tinerimea slovacă intonează un cor admirabil cântat în patru voci.

Urmează acuma al 2-lea punct de culminațiune în seara aceasta.

D-nul Drnd Florian *Muntean* pătruns de importanța acestor momente, face o reprivire asupra istoriei românești de la 1848—1881 și de la 1881 încoace, amintește faptele bărbaților români, cari au jucat în timpurile aceste de grea încercare pentru neam un rol mai mare în vieața poporului român. Amintește de „Magyarország", în care se numește *Iancu a hóhér oláh*, adecă *călĕul valach.*

(Scârbă și indignațiune generală.)

Ridic pocalul în sănĕtatea conducĕtorilor naționalităților și propun, sĕ le trimitem telegrame de salutare. Se primește propunerea și se stabilește următoriul text:

„Tinerimea de la universitatea din Budapesta a naționalităților aliate, din incidentul serii de cunoștință ținută astădi, vĕ salută cu entusiasm ca pe luptătorii însuflețiți și devotați ai naționalităților oprimate. Resoluți a stá pururea neclintiți în apĕrarea și eluptarea libertății noastre naționale, chiar și în fața celor mai vehemente atacuri, dorim isbânda causei noastre prin prețioasa D-Voastră conlucrare.

Pentru tinerimea aliată:

Dr. Pavlovics, Maniu, Bazovski.

Telegrama aceasta se trimite luptătorilor sêrbi: Domnilor Dr. *Polit* și Dr. *Gavrila*; luptătorilor slovaci Dr. *Stefanovici* și *Mudron*, ear' pentru luptătorii români Domnului Dr. I. *Rațiu*, presidentul comit. partidului național român.

Vorbirei dlui Drnd Muntean urmează mai multe cântări naționale.

Mare însuflețire a produs următoarele cuvinte rostite românește de slovacul Bazovski: „Frați români! Declarăm astădi de a noastră frumoasa voastră devisă: Totul pentru națiune."

Studentul sêrb d-nul Simeon Oka a cântat o cântare românească, stud. român Doban a vorbit vr'o două cuvinte în limba slovacă, ear' dnul Biberea a vorbit sêrbește.

Amintesc încă vorbirile dlor *Fainor* pentru poporul român, *Karakasevics* asemenea pentru români și *Biberea* pentru manifestarea deamnă a naționalităților în fața milleniului.

Ultimul cuvênt l'a avut dnul *Vlad*, care propune trimiterea unei telegrame întemnițaților martiri. (Aprobări puternice.)

Se stabilește următoriul text:

„Tinerimea de la universitatea din Budapesta a naționalităților aliate, din incidentul serii de cunoștință ținută astădi, vĕ salută, martir al causei noastre, torturat în întunecimea temniței pentru nobile idealuri.

Pentru tinerimea aliată:

Dr. Pavlovich, Maniu, Bazovski."

Aceasta telegramă se espedează Domnilor Dr. V. *Branisce* și I. Zsiak în temnița din Vaț.

Trecuse de miedul nopții când aleșii presidenți închiseră partea oficioasă a serei de înfrățire.

*

Aceste ar fi în *scurt* evenimentele memorabilei serate de înfrățire. *Lean.*

Din municipii.

În comitatul Făgărașului s'a publicat concurs asuora următoarelor posturi, ce sunt a se ocupá prin alegerile municipale de la 16 Decembre n. c.:

1. Postul de vice-comite cu salariu anual de 1800 fl. și 300 fl. bani de cuartir.
2. Protonotariu comitatens cu 1200 fl. și 200 fl. bani de cuartir.
3. Președinte la sedria orfanală 1200 fl. și 200 fl. cuartir.
4. Fiscal 1000 fl. și 200 fl. cuartir.
5. Doi asesori cu câte 1000 fl. salariu și 200 fl. bani de cuartir.
6. I vice-notariu comitatens 900 fl. și 150 fl. bani de cuartir.
7. II vice-notariu comitatens 800 fl. și 100 fl. cuartir.
8. III vice-notariu cu 700 fl. și 100 fl. cuartir.
9. Cassariu comitatens cu 1000 fl. și 200 fl. cuartir.
10. Controlor cu 750 fl. și 150 fl. cuartir.
11. Fisolgăbirĕi (protopretori) la Șercaia, Bran și Arpaș cu salariu de câte 1050 fl. și 100 fl. cuartir.
12. Fisolgăbirĕu în Făgăraș cu 1050 fl. salariu și 200 cuartir.
13. Solgăbirĕi (pretori) în Șercaia, Bran și Arpaș cu câte 735 fl. și 100 fl. pentru cuartir.
24. Solgăbirĕu în Făgăraș cu 735 fl. salariu și 150 fl. cuartir.

Doritorii de a ocupá aceste postori au sĕ-și trimită cererile, provĕdute cu documentele cerute de lege, până în 1 Decembre n. c. la adresa dlui fișpan Guido de Bausznern în Făgăraș.

Atragem atențiunea Românilor cualificați, asupra acestor posturi, recomandându-le sĕ concureze în numĕr cât mai mare.

Cronică.

Timișoara, 6 Novembre n.

De la Vaț. Un amic al foaiei noastre ne spune, că în Sâmbăta trecută a cercetat pe iubitul nostru redactor Dr. V. *Branisce*, pe care l'a aflat sănĕtos, tare și mare, numai libertatea îi lipsește. Ne bucurăm de partea primă a vestei, în cât pentru „lipsa libertăților" se înțelege de sine, că asta ne întristează și doare. Această întristare și durere însĕ nu ne umilește nici ne va umili, ci tot mereu ne va înpintená la luptă mai resolută și intensivă.

Un nou turn astronomic și primul sĕu succes. Dl Bischofsheim, proprietariul turnului astronomic din Nizza, a constatat, că cu cât mai sus se zidesc astfeliu de turnuri, cu atât mai bine, parte pentru-că aerul de sus este mai curat și mai bine strălucitoriu, parte pentru-că și distanța ce au s'o percurgă razele luminei cu cât e mai scurtă, cu atât mai bine. Condus de acest principiu numitul domn de mult a construit un astfeliu de turn pe muntele *Mounier* la o înălțime de 2741 metri, și prin telefon și telegraf a conlegat corespondința din turn cu cancelaria astronomică de jos. De la această înălțime observând mișcarea planetei Vinerea (Venus), i-ar fi succes a constatá definitiv, că numita planetă își face rotația pe lângă osia proprie în timp de 224 dile, nu cum se susținea din partea unora dintrĕ astronomi: că numita planetă tot la 24 oare s'ar întoarce odată.

„Commis". În limba germană pânea ostașilor are numirea de „Commisbrod" și cam tot astfeliu o numește și poporul, care a mâncat'o. De unde acest nume, și ce înseamnă el? Se dice, că în resbelul de 30 ani armata lui Wallenstein a fost necesitată a stá timp îndelungat într'un orășel mic, în care însĕ nu putea recuirá atâta pâne, câtă trebuiá. Astfeliu apoi pânea a trebuit sĕ se recuireze și din satele învecinate, ear' ca liferarea sĕ se poată face în proporțiuni egale, s'a instituit o comisiune care în conțelegere cu beliducii armatei procurau din fie-care comună recerută cuantitate de pâne. Aceste pâni cari se împărțiau din partea comisiunei, se numiau „pâni comisionale" (Commissions-Brode), ear' din acest cuvent, prescurtându-se, s'a ales *„Commisbrod"*, și a rĕmas așa până în diua de adi.

Cutremur de pămênt în Roma. În diua primă a lunei curente dimineața la oara 4 și 38 minute a erupt în Roma un vehement cutremur de pămênt, durând cam 10 secunde. Deșteptată din somn, poporațiunea înspăimentată a grăbit a eși la stradă și piață așa cum erá: unii desculți și fără vestminte, altele chiar în costumul lui Adam, arestanții se resculaseră în temnițe, cerênd eliberarea. Abia după un timp de două oare s'a liniștit eară poporațiunea și a reîntrat în locuințe. Alte nenorociri nu s'au întêmplat, câteva ziduri vechi s'au resturnat. Panică mare a domnit și în provincià.

Sĕrbătorirea unui bărbat vrednic. Referitoriu la denumirea archimandritului *Repta* de cetățean de onoare al capitalei Bucovinei, „Gaz. Bucov." scrie următoarele: „Știrea, că capitala țĕrii a conferit archimandritului V. V. de Repta cetățenimea de onoare, a produs în întreaga țeară cea mai plăcută sensațiune. Societăți, corporațiuni și nenumĕrați particulari s'au grăbit a transmite distinsului și mult meritatului bărbat cele mai călduroase felicitări."

Petrecere. Societatea de cântări „Typografia" învită la petrecerea impreunată cu dans ce se va arangiá la 16 Novembre, în suburbiul Iosefin în localitățile „Leului de aur". Începutul la 8 oare seara.

Post de medic comunal vacant. Medicul comunal din Satul-nou (lângă Panciova) dl Dr. Alesandru *Pop*, și-a mutat locuința la Vêrșeț. Se pot bucurá patrioții, căci acum vor pute pune în locul dlui *Pop*, de medic comunal un jidan. Dar' cei chiămați sĕ poarte grije.

Brutalitate militară. Lucru vechiu și destul de des e acesta; dar' casul ce-l înregistrăm e unul de care nu s'a mai pomenit. Un corporal de la uhlani pe un soldat desertor l'a legat de calul sĕu și astfeliu l'a tras cu sine cale de cinci chilometri. Nenorocitul desertor a fost aflat în mijlocul unei vaste câmpii sdruncinat în toate membrele sale. A mai trăit sermanul timp cât a putut sĕ descopere pe miserabilul călĕu și apoi a murit între cele mai grozave chinuri. S'a întêmplat în Galiția lângă satul Lubaczof.

Literatură, artă și știință.

Cestiunea română în Austro-Ungaria și Orientul european*)

de **G. Ocășan.**

(Continuare.)

De altcum identitatea acestor două naționalități, cari nu știu nici a suferí nici a fí liberi cu demnitate, s'a manifestat încă cu patru ani înainte de aceasta când s'a publicat *Memoriul studenților universitari din București.* Acest memoriu lansat în toată Europa în favorul românilor apăsați din Ungaria și Transilvania, și care a obținut echoul cel mai simpatic în toată lumea civilisată, în Budapesta a fost ars, ear' în Athena a fost aprobată atitudinea *„cavalerească"* a maghiarilor.

Va sĕ dică: sufletele acestor două popoare, create pentru a se estinde, au trebuit sĕ se întâlniască în un seciu ca acesta al nostru, și întâlnite odată, sĕ devină neseparabile și inspirându-se unul de altul. În adevĕr grecii au fost foarte mult inspirați de către maghiari în persecuțiunea românilor dependenți de patriarchul din Constantinopol. Ca și în Ungaria, grecii au împedecat prin toate mijloacele lor familiare (calumnià, tradare, venin, pumnal) pe profesorii români, veniți în Macedonia, Epir și Thesalia cu scopul de a deșteptá în români conștiența națională amurțită prin popii grecești. Îndată ce o școală română se stabiliá în vre-un oraș ori sat oare-care, persecuțiunea începeá direct ori indirect. De la anul 1860 energia neînfrântă a românilor, susținută prin profesori veniți din Transilvania și România, a știut resoná cu atât de bună tactică în contra politicei grecești, în cât adi se află acolo *treideci de școale române.* Pentru aceia cari ar voi sĕ cunoască în detaluri aceasta cestiune națională și humanitară în același timp, îmi iau libertatea a atrage atențiunea asupra opului dlui M. E. Picot, intitulat *„Les Roumains de Macédoine"* în care eruditul profesor de la școala de limbile orientale vii din Paris esplică, cu o iubire de adevĕr vrednică de toată admirațiunea, situațiunea confusă din Macedonia.

Doamnelor și Domnilor!

Vorbind despre Peninsula-balcanică, toți cari voiesc cu sinceritate binele popoarelor, s'a dis de multe-ori, că nu este de cât un singur mijloc pentru a mântuí aceste popoare diferite, adecă de a se face între ele și micuțele state vecine o confederațiune. În loc de a-se invidiá, de a-se persecutá, cum fac Grecii cu Românii, Bulgarii cu Grecii și Sêrbii, de sigur ar fí de mii de ori de preferit a se confederá. În adevĕr, ideia e măreață, nobilă și generoasă, și avantagiele, cari ar resultá din ea, ar face onoarea omenimei. Dar' nime nu arată dificultățile, pre cum foarte bine a dis prințul Gregoriu Sturdza în opul sĕu *„Legile fundamentale ale Universului"*, pre cum și în jurnalul sĕu *„Progresul"* în nrul din 30 Decembre anul trecut. Eruditul nostru membru fundator s'a ocupat — între cei dintâiu — cu această spinoasă cestiune orientală, și eată dificultățile pe cari le-a aflat el și cari se opun la realisarea confederațiunei balcanice.

Ele sunt foarte grave....

„Rivalitatea dinastiilor din Statele-balcanice constitue prima dificultate.

„Astfeliu am vĕdut pe regele Sêrbiei luptându-se contra prințului Bulgariei."

(Va urmà.)

*) Resumatul conferinței publice ținute în Paris, la 10 Iuliu 1895.

Învitare de abonament

la

DREPTATEA

Cu ḍiua de 30 Septembre a. c. stilul nostru, espiră abonamentele pe al III cuartal și cele făcute pe luna Septembre.

Rugăm și invităm pe dnii abonați sĕ grăbiască cu renoirea abonamentelor, ca astfeliu sĕ remânem în curent cu espediția foii.

Abonamentele se fac mai ușor prin mandate postale.

PREȚUL:

pe ¼ de an fl. 2.50

pe 1 lună 85 cr.

Rugăm a se scrie curat și legibil numele abonentului, locuința și posta ultimă, eventual sĕ se lipească pe mandatul postal adresa tipărită sub carea li-se trimite „Dreptatea.“

Cu stimă

Administrația foii „Dreptatea.“

Bursa de Budapesta din 4 Novembre 1895.

Datoria de stat:

Renta de aur ung. 100, 500, 1000 . (sc. de d.)	5%	123.50
„ „ „ „ 10.000 . . . . „	4%	—.—
„ „ coroane ung. . . . . . „	4%	99.50
Obl. căilor fer. orient. 1876 . . . „	5%	126.75
„ „ „ de stat, 1889, aur. „	4½	129.—
„ „ „ „ „ arg. „	4½	101.75
Obl. cu premii ung., din 1870, 100 fl. buc. . . .		140.50
„ „ „ „ „ „ 50 „ „		140.—
Obl. de desdaun. regal., am., ung. . (sc. de d.)	4½%	100.75
„ „ „ „ croate . . . „	4½%	102.50
Bonuri rur. ung. . . . . „	4%	96.25
„ „ croate . . . . „	4%	97.—
Obl. regul. Tisei (Seghedin)	4%	143.75
„ hipot. croate, 100	5%	—.—
Asemnatele cas. de stat. 6 luni 100		—.—
Datoria de stat. com., hărtiă, Mai-Oct. . . .	4 2/10	98.75
„ „ „ „ „ Febr.-Aug. .	4 2/10%	98.75
„ „ „ „ arg. Jan.-Jul. . . .	4 2/10%	98.50
„ „ „ „ „ Apr.-Nov. . . .	4 2/10%	98.50
Renta de aur austr. (sc. de d)	4%	122.50
„ în coroane		98.50
Datoria de stat austr. 1854. 250 fl.	4%	149.—
„ „ „ „ 1860. 500 „	5%	147.50
„ „ „ „ 1860. 100 „	5%	158.25
„ „ „ „ 1864. 100 „		198.—
„ „ „ „ 1864. 50 „		198.—
Obl. oraș. Budapesta 1890	4½%	100.15

Sorturi private.

Imprumutul oraș. Viena din 1874, 100	174.50
Sorțuri din Buda 40	60.—
„ „ „ (st. austr.) 40	61.—
Sorturi reun. „Jó-sziv“ 2	3.30
„ „ „ (st. austr.) 5	3.50
„ crucea roșie 5	12.—
„ „ „ (st. austr.)	12.50
Obligațiunile basilicei 5	9.75
„ „ (st. austr.)	10.25
„ crucea roșie italian. 25 lire . . .	12.75
„ „ „ „ (st. austr.) . .	13.—
Instit. de cred. austr. 100	198.—
Crucea roșie austr. 10	19.—
Sorți Pálffy 40	59.20

Monede.

Galbenul ces. și reg. tesc.	5.95
„ „ „ „ verig.	5.93
„ austr.-ung. de 8 fl.	9.92
„ de 20 franci	9.93
20 marce	12.25
Lira de aur turcească	—.—
Argintul austr. și ung.	—.—
100 marce germ. în papir	61.25
„ „ „ de bancă pr. 31 Iuniu	—.—

Scrisuri fonciare.

„Albina“, inst. de econ 5%		100.76
Banca civ. de credit Arad 5% 40 ani		101.—
„ „ „ „ „ 5%		101.—
„ „ „ „ „ 5½%		100.50
„ de credit ardeleană 5%		101.—
„ „ „ „ 4½% 40 ani		99.—
„ „ „ „ 4½% 50 ani		98.50
„ credit fonc. din Sibiiu 5%		102.25
„ „ „ „ „ 5½%		—.—
„ „ „ „ „ 6%		—.—
„ „ „ „ „ 4½% em. VI. . .		100.50
„ gen. din Sibiiu 110 5%, 31.3 ani		—.—
„ „ „ „ 106 5% 40 ani		—.—
„ „ „ „ III emis 5%		102.25
„ „ „ „ IV emis. 4½%		100.50
„ I. de credit din Timișoara 5%		102.—
„ I. „ „ „ „ 4½%		99.50
Imprumut. băncii ung. hipotec. 4%		128.50
Obl. c. fr. bulg.	6%	122.—
„ cu prem. sêrb. 100 fr.	3%	40.—
„ „ „ „ „ „ (stamp. austr.) .	3%	40.75
„ soc. p. reg. Temeș-Bega	5%	140.—

Bance.

Banca anglo-austriacă 120	170.—
„ pe acții Budapestană 100	129.50
„ „ „ a capitalei I emis. 100	98.—
„Hermes“ intreprind. de bani 200	—.—
Banca de credit fiumană 80	126.50
„ „ „ gen. ung. 200	—.—
„ „ „ „ din 15 Iuliu	435.75
„ „ „ pe acții Budast. 50	55.—
„ „ „ austriacă 160	—.—
„ „ „ „ din 1 Iuliu	351.50
„ industrială I ung. 150	197.—
„ „ și comerc. ung. 100	—.—
„ „ „ „ „ din 15 Iuliu . .	112.50
„ croat-slavon. 100	—.—
„ de credit ung. 200	116.—
„ „ „ „ vechiă 100	—.—
„ „ „ „ II emis. 15 Iuliu	241.25
„ comercială ung. pestană 500	1132.—
„ com. și industr. bpestană 100	—.—
„ de credit fonciar centrală 500	590.—
„ croată de escompt 200	—.—
„ de escompt și zarafiă ung. 400 K.	—.—
„ „ „ „ „ 15 Iuliu	259.—
„ austro-ungară 600	1000.—
„ „Unio“ 200	—.—

Têrgul de producte din Budapesta.

(Prețurile de la 4 Novembre 1895.)

Specia	Cualitatea	Prețul per 100 kgr. de la	până	Cualitatea	Prețul per 100 kgr. de la	până
Grâu Bănațan vechiu . . .	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Grâu Bănațan „ . . .	76	—.—	—.—	77	6.50	6.55
Grâu Bănațan „ . . .	78	6.60	6.65	79	6.70	6.75
Grâu Bănațan „ . . .	80	6.75	6.80	81	—.—	—.—
Grâu de la Tisa „ . . .	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Grâu de la Tisa „ . . .	76	—.—	—.—	77	6.55	6.60
Grâu de la Tisa „ . . .	78	6.75	6.70	79	6.75	6.80
Grâu de la Tisa „ . . .	80	6.80	6.85	81	—.—	—.—
Grâu Bpestan „ reserv .	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Grâu Bpestan „ „ .	76	—.—	—.—	77	6.50	6.55
Grâu Bpestan „ „ .	78	6.65	6.70	79	6.75	6.80
Grâu Bpestan „ „ .	80	6.80	6.85	81	—.—	—.—
Grâu de la Alba „ . . .	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Grâu de la Alba „ . . .	76	—.—	—.—	77	6.50	6.55
Grâu de la Alba „ . . .	78	6.65	6.70	79	6.75	6.80
Grâu de la Alba „ . . .	80	6.80	6.85	81	—.—	—.—
Grâu de Bacica „ . . .	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Grâu de Bacica „ . . .	76	—.—	—.—	77	6.60	6.65
Grâu de Bacica „ . . .	78	6.70	6.75	79	6.80	6.85
Grâu de Bacica „ . . .	80	6.85	6.90	81	—.—	—.—
Secară nouă, pr. . .	70—72	5.05	5.10	—	—	—
Orz nou	60—62	—.—	—.—	de nutrețiu		
Orz nou	62—64	—.—	—.—	de vinars		
Orz nou	64—66	—.—	—.—	de bere		
Ovĕs vechiu	39—41	6.85	7.20	—	—	—
Ovĕs nou	39—41	—.—	—.—	—	—	—
Porumb vechiu	75	5.05	5.10	străin		
Porumb nou	73	4.75	4.80	—	—	—
Porumb vechiu	—	—.—	—.—	Bănățan		
Porumb nou	—	—.—	—.—	—	—	—
Rapiță nouă	—	—.—	—.—	Bănățan		
Hirișcă vechiă	—	—.—	—.—	—	—	—

Prețurile bucatelor din piața Timișoarei.

De la 4 Novembre 1895.

După notările societății „Lloyd“ din Timișoara.

Grâu, greutatea cualit. 78 chil. per 100 chil. .	5.85—5.90
Grâu, greutatea cualit. 79 chil. per 100 chil. .	5.90—5.95
Sĕcară, greutatea cualit. per 100 chil. .	4.60—4.70
Orz, greutatea cualit. per 100 chil. .	6.00—6.10
Ovĕs, vcnturat per 100 chil.	6.40—6.50
Cucuruz, nou per 100 chil.	5.70—5.75

Têrgul de producte diverse.

(Prețul per 100 kilograme.)

Specia	Cursul Bani	Marfa
Semênță de trifoiu luțernă ung. nouă . .	52.—	56.—
Semênță de trifoiu roșiă nouă	62.—	67.—
Oleiu de morcovi duplu rafinat	28.—	29.—
Turte de oleiu Rapiță	5.—	5.25
Unsoare de porc, pestană	48.—	48.50
Unsoare de porc din provinciă	—.—	—.—
Clisă nouă, uscată la aer, I-a	—.—	—.—
Clisă de masă, 4 rude	43.50	44.—
Clisă de masă, 3 rude	46.50	47.—
Clisă afumată	48.50	49.—
Sĕu sĕmburos	—.—	—.—
Prune per 500 kgr. în saci, cual. uscit. .	—.—	—.—
Prune per 500 kgr. în saci, 100 drb . . .	—.—	—.—
Prune per 500 kgr. în saci, 85 drb . . .	—.—	—.—
Prune per 500 kgr. în saci, drb . . .	—.—	—.—
cu termin per 50 0kgr. în saci, 100 drb .	10.75	11.25
cu termin per 500 kgr. în saci. .	12.—	12.50
cu termin per 500 kgr. în saci, 85 drb .	16.25	16.70
cu termin per 500 kgr. în saci, .	9.75	10.—
cu termin per 500 kgr. în saci, 100 drb .	12.—	12.50
cu termin per 500 kgr. în saci, 85 drb .	16.25	16.50
Lecuar de prune slavon	11.50	12.50
Lecuar de prune sêrbesc	10.50	11.—
cu termin slavon	13.75	14.—
cu termin sêrbesc	12.75	13.—
Miere brută	—.—	—.—
Miere galbină, destilată	32.—	33.—
Ceară din Rosenau	152.—	155.—
Ceară slavonă	—.—	—.—

Têrgul de producte pe termin.

Grâu Sept.-Oct. . . .	în bani per 100 kgr.	6.69	și	6.71
Grâu la Mart.-Apr. .	„ „ „ „ „	7.05	și	7.06
Grâu Maiu-Iuniu . .	„ „ „ „ „	—.—	și	—.—
Sĕcară la Sept.-Oct. .	„ „ „ „ „	5.06	și	5.07
Porumb Maiu-Iuniu .	„ „ „ „ „	6.13	și	5.15
Porumb Iul.-Aug. . .	„ „ „ „ „	5.07	și	5.09
Porumb Aug.-Sept. .	„ „ „ „ „	5.08	și	5.10
Ovĕs la Sept.-Oct. . .	„ „ „ „ „	5.87	și	5.89
Ovĕs la Mart.-April .	„ „ „ „ „	—.—	și	—.—
Rapiță Aug.-Sept. . .	„ „ „ „ „	9.45	și	9.50

S'a tipărit în tipografia Heinrich Uhrmann în Timișoara.